

ПЪРВИЧНА ИЗВЪНБОЛНИЧНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ

I. Здравно-информационни дейности

1. Запознаване при първо посещение и при поискване на пациента със структурата, организацията и работния график на лечебното заведение за първична извънболнична медицинска помощ и квалификацията на медицинските специалисти.

2. Запознаване при първо посещение и при поискване/възникване на необходимост на пациента със съдържанието на здравните дейности, предлагани от лечебното заведение, и начина за тяхното ползване, в това число със:

2.1. вида и честотата на профилактичните прегледи и изследвания и отговорността при неявяване на профилактичен преглед;

2.2. изпълнението на имунизационния календар и отговорността при неимунизирание;

2.3. начина за заявяване на първичен преглед по конкретен медицински проблем, в т. ч. за посещение в дома;

2.4. начина за диспансеризация при наличие на заболяване, подлежащо на диспансеризация;

2.5. начина за насочване към лекар специалист в извънболничната медицинска помощ и медико-диагностично изследване;

2.6. начина за насочване към болнично лечение;

2.7. дейностите, за които се заплаща, размера на дължимите суми, реда и начина на заплащане и за издаване на документ за извършено плащане;

2.8. достъпа на пациента до медицинска помощ извън обявения работен график.

3. Запознаване на пациента с неговите права и задължения.

II. Промоция на здравето

1. Здравно възпитание:

1.1. предоставяне на информация за възможностите за укрепване и подобряване на здравето, развитие на позитивни здравни характеристики и утвърждаване на положителни здравни навици и жизнени умения, в това число здравословно хранене, двигателна активност, режим на труд и почивка и други;

1.2. запознаване с рисковите фактори за социално значимите заболявания и вредата от нездравословните навици – тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, наркотични вещества, ниска двигателна активност, нездравословно хранене и други.

2. Семейно здраве:

2.1. комплексна оценка на здравните проблеми на пациента и семейството;

2.2. преконцепционна консултация;

2.3. семейно планиране.

3. Детско здраве:

3.1. промоция на кърменето;

3.2. правилно отглеждане на децата.

4. Групи с повишен медико-социален риск (обособени по възрастов, полов или друг признак групи от регистрираните в лечебното заведение лица) - идентификация на приоритетни цели и задачи.

III. Профилактика на заболяванията

1. Извършване на профилактични прегледи съгласно наредбата по чл. 30, ал. 3 от Закона

за здравето, в това число:

1.1. планиране на профилактичните прегледи и уведомяване на подлежащите на профилактичен преглед лица за определеното време и място на профилактичния преглед чрез един или повече от следните начини – информационно табло, поставено на общодостъпно място в лечебното заведение, писмо, телефонен разговор, електронно съобщение и други;

1.2. по желание на родителя или настойника насочване на деца към лекар с придобита специалност по детски болести от лечебно заведение за специализирана извънболнична медицинска помощ за извършване на профилактичните прегледи и изследвания в случаите, когато общопрактикуващият (личният) лекар няма придобита специалност по детски болести;

1.3. по желание на бременната насочване на бременни към лекар с придобита специалност по акушерство и гинекология от лечебно заведение за специализирана извънболнична медицинска помощ за извършване на профилактичните прегледи и изследвания;

1.4. попълване на карта за оценка на рискови фактори за развитие на заболяване;

1.5. формиране, на базата на резултатите от профилактичните прегледи на лицата над 18 години, на групи от населението с рискови фактори за развитие на заболяване с цел профилактика на социалнозначими и приоритетни за страната заболявания – сърдечно-съдови заболявания, захарен диабет и злокачествени новообразувания, съгласно наредбата по чл. 30, ал. 3 от Закона за здравето.

1.5.1. За групите с рискови фактори за развитие на заболяване по т. 1.5:

1.5.1.1. оценка на рисковите фактори за здравето на пациента;

1.5.1.2. оценка на вредни навици, водещи до увреждане на здравето;

1.5.1.3. оценка на риска за развитие на сърдечно-съдово заболяване и захарен диабет.

1.5.2. На базата на оценките по т. 1.5.1.1, 1.5.1.2 и 1.5.1.3 – включване в група на лица с рискови фактори за развитие на заболяване и:

1.5.2.1. информиране на пациента за рисковите фактори за развитие на заболяване;

1.5.2.2. обучение за самонаблюдение и контрол за установяване на ранни признаци на заболяване;

1.5.2.3. препоръки за начина на живот – хранене, двигателна активност, преустановяване на вредни навици, намаляване на нервно-психическото напрежение;

1.5.2.4. преценка на необходимостта от консултация с друг лекар специалист и назначаване на допълнителни медико-диагностични изследвания;

1.5.2.5. проследяване на динамиката в оценките по т. 1.5.1.1, 1.5.1.2 и 1.5.1.3.

2. Изпълнение на специфични профилактични дейности за пациента и неговото семейство:

2.1. Изготвяне и контрол по изпълнението на семейни програми за:

2.1.1. превенция на безплодието;

2.1.2. превенция на полово предавани инфекциозни заболявания и СПИН;

2.1.3. превенция на нежелана бременност;

2.1.4. превенция на инфекциозни болести и паразитози;

2.1.5. превенция на зависимости;

2.1.6. превенция на лица със злокачествени заболявания на репродуктивната система;

2.1.7. превенция на психичните разстройства.

2.2. Дейности по национални здравни програми, финансирани чрез бюджета на Министерството на здравеопазването, съобразно съответните програми.

IV. Диспансеризация

1. Диспансеризация на лица със заболявания, наблюдавани от общопрактикуващ лекар, или със заболявания, за които съгласно наредбата по чл. 30, ал. 3 от Закона за здравето се допуска наблюдение от общопрактикуващия лекар или друг лекар специалист, в т.ч. по избор на пациента:

- 1.1. диспансеризация на лица с едно заболяване;
- 1.2. диспансеризация на лица с две заболявания;
- 1.3. диспансеризация на лица с повече от две заболявания.

2. Проследяване на резултатите от проведената диспансеризация за диспансеризираните от тях лица.

V. Контрол на инфекциозни заболявания съгласно изискванията на съответните нормативни актове

1. Карантина на заразно болен и контактни лица.

2. Разясняване на пациента и контактните лица на изискванията за поведение и предпазен режим при съответното инфекциозно заболяване.

3. Извършване на имунизации и реимунизации според имунизационния календар на Република България, в това число планиране и уведомяване на лицата, подлежащи на имунизация или реимунизация, за вида и срока на имунизацията чрез един или повече от следните начини – информационно табло, поставено на общодостъпно място в практиката, писмо, телефонен разговор, електронно съобщение и други.

4. Извънредни имунизации по епидемиологични показания или поради спад в имунизационното покритие, съгласувани с регионалната здравна инспекция – финансират се от бюджета на Министерството на здравеопазването, съгласно чл. 82, ал. 5 от Закона за здравето.

5. Издаване на служебна бележка, удостоверяваща извършените задължителни имунизации и реимунизации и профилактични прегледи на деца съгласно Правилника за прилагане на Закона за семейни помощи за деца.

6. Оформяне на здравно-профилактична карта/талон за здравословното и имунизационното състояние, предоставяне на данни за извършени задължителни имунизации за възрастта и издаване на медицинска бележка за липсата на контакт със заразно болен, необходими за детска градина/училище, както и отлагане на имунизации при противопоказания в случаите и по реда на Наредба № 15 от 2005 г. за имунизациите в Република България (обн., ДВ, бр. 45 от 2005 г.).

VI. Диагностично-лечебна дейност

1. Първичен преглед и обща оценка на здравословното състояние на пациента.*

2. Първичен преглед (при нужда от медицинска помощ, по конкретен медицински проблем).

3. Вторични прегледи (в рамките на един и същ медицински проблем).*

4. Оказване на медицинска помощ при спешни състояния и поддържане на жизнените функции на територията на лечебното заведение до пристигане на екип на център за спешна медицинска помощ или хоспитализация на пациента:

4.1. осигуряване на свободна проходимост на горните дихателни пътища (поставяне на въздуховод, трахеална пункция);

4.2. изкуствено дишане и непряк сърдечен масаж;

4.3. осигуряване на периферен венозен източник и инфузия на лекарствени продукти;

4.4. електрокардиограма с 12 отвеждания и разчитане.

5. Манипулации:

- 5.1. венозна пункция и вземане на кръв;
- 5.2. подкожна инжекция;
- 5.3. мускулна инжекция;
- 5.4. венозна инжекция;
- 5.5. венозна инфузия;
- 5.6. инстилиране на медикаменти през катетър/сонда/дренаж;
- 5.7. осигуряване на продължителен периферен венозен достъп.
6. Оказване на медицинска помощ в дома на пациента по преценка на личния лекар:*
- 6.1. Самостоятелно:
 - 6.1.1. първичен преглед при нов медицински проблем;
 - 6.1.2. вторичен преглед при същия медицински проблем;
 - 6.1.3. манипулации по т. 5.
- 6.2. Съвместна консултация с друг лекар специалист по преценка на лекаря за първична медицинска помощ.
- 6.3. Домашните посещения се извършват в обявените в графика часове.
7. Назначаване и проследяване провеждането на хигиенно-диетичен режим.
8. Клинико-лабораторни и апаратни диагностични изследвания:
 - 8.1. Самостоятелно:
 - 8.1.1. Изследване на урина с тестленти:
 - 8.1.1.1. протеин;
 - 8.1.1.2. глюкоза;
 - 8.1.1.3. уробилиноген/билирубин;
 - 8.1.1.4. кетонни тела;
 - 8.1.1.5. рН.
 - 8.1.2. Количествено определяне на глюкоза в кръвта (с глюкомер).
 - 8.1.3. Електрокардиограма с 12 отвеждания и разчитане.
 - 8.2. Определяне на индикациите и обхвата на изследванията и насочване към съответно лечебно заведение за медико-диагностична дейност.*
 - 8.3. Интерпретация на резултатите.
9. Специфични изследвания и процедури (по медицински показания):
 - 9.1. Нервни болести:
 - 9.1.1. клинично изследване за менингиален синдром;
 - 9.1.2. клинични изследвания на моториката с описание на: поза, мускулен тонус, мускулна атрофия, контрактури, мускулна сила и моторен дефицит;
 - 9.1.3. клинично изследване на болева и тактилна чувствителност;
 - 9.1.4. ориентировъчно клинично изследване на черепно-мозъчни нерви;
 - 9.1.5. изследване на мускулни рефлекс;
 - 9.1.6. проби на Lasague, Kemp, Bragard, Brudzinski, Kernig;
 - 9.1.7. проби за равновесие.
 - 9.2. Детски болести:
 - 9.2.1. оценка на физикалния статус;
 - 9.2.2. ориентировъчно неврологично изследване в неонаталната и детската възраст;
 - 9.2.3. оценка на растежа и развитието при децата (0 – 18 г.) с насоченост към: телесна маса, ръст и телесни пропорции, психомоторно развитие и говор, опорно-двигателна система (изследване за дисплазия на тазобедрените стави), сетивни органи; адекватност в поведението;*
 - 9.2.4. вземане на биологични материали за микробиологично изследване.*

- 9.3. Ушни, носни и гърлени болести:
 - 9.3.1. ориентировъчно изследване на слух;*
 - 9.3.2. ориентировъчна отоскопия;
 - 9.3.3. ориентировъчна риноскопия;
 - 9.3.4. оглед и палпаторно изследване на горна и долна челюст; слюнчени жлези и лимфни възли, устна кухина, език, тонзили, фаринкс;
 - 9.3.5. предна тампонада на носа;
 - 9.3.6. екстракция на чуждо тяло от външен слухов проход;
 - 9.3.7. промивка на външен слухов проход за отстраняване на церумен.
- 9.4. Очни болести:
 - 9.4.1. определяне зрителна острота при възрастни и деца – ориентировъчно, без определяне на диоптри;*
 - 9.4.2. оглед на клепачи, слъзни жлези; конюнктива, склера, ирис и зеници;
 - 9.4.3. ориентировъчно изследване на зрителен периметър;
 - 9.4.4. общо изследване за откриване на нарушения в положението и движенията на очната ябълка;
 - 9.4.5. изследване на цветно зрение;
 - 9.4.6. промивка на конюнктивален сак.
- 9.5. Кожни и венерически болести:
 - 9.5.1. оглед и палпация: на кожа, подкожие и видими лигавици;
 - 9.5.2. оглед на външни гениталии.
- 9.6. Хирургия, ортопедия и травматология:
 - 9.6.1. хирургичен статус, диагноза на остър хирургичен корем;
 - 9.6.2. ано-ректално изследване – оглед, ректално туширане, палпация на простата;
 - 9.6.3. клинично изследване на опорно-двигателен апарат;
 - 9.6.4. клинично изследване на пациенти с травми;
 - 9.6.5. превръзки (всички видове, включително имобилизация);
 - 9.6.6. механична хемостаза и/или локално приложение на хемостатици;
 - 9.6.7. първична обработка на рана;
 - 9.6.8. опресняване и шев на ръбове на рана;
 - 9.6.9. хирургична обработка на повърхностна рана (вкл. кюретаж);
 - 9.6.10. инцизия на фурункул, карбункул, без разположените в областта на главата и шията;
 - 9.6.11. отстраняване на хирургичен шевен материал;*
 - 9.6.12. отстраняване на акари;
 - 9.6.13. поставяне на назогастрална сонда, без случаи с химично изгаряне на хранопровода;
 - 9.6.14. стомашна промивка;
 - 9.6.15. промивка на пикочен мехур;
 - 9.6.16. катетеризация на пикочен мехур;
 - 9.6.17. вземане на биологични материали за микробиологично изследване от възрастен.*
- 9.7. Анестезиология и интензивно лечение:
 - 9.7.1. топикална аналгезия;
 - 9.7.2. инфилтрационна аналгезия.
- 9.8. Психиатрия:
 - 9.8.1. Снемане на общ психичен статус – ориентираност, интелект, памет, емоционална

сфера, психомоторика;

9.8.2. Обща оценка на психично здраве и психични отклонения:

9.8.2.1. оценка на депресивност;

9.8.2.2. оценка на тревожност;

9.8.2.3. оценка на суициден риск.

9.8.3. Откриване на зависимости.

9.9. Акушерство и гинекология:

9.9.1. мануално изследване на гърди;

9.9.2. оценка на вторични полови белези;

9.9.3. интерпретиране на резултатите от тест за установяване на бременност;

9.9.4. антенатално изследване на бременна (в рамките на компетенциите);*

9.9.5. мануално асистиране при спонтанно раждане;

9.9.6. вземане на биологични материали за микробиологично изследване;

9.9.7. изследване на гинекологичен статус при бременни, на които се провежда наблюдение на бременността.

9.10. Инжектиране на тетаничен анатоксин.

VII. Други дейности, свързани с диагностика и лечение

1. Насочване за консултация:

1.1. определяне на индикации;

1.2. разясняване целите на консултацията;

1.3. анализ и интерпретация на резултати от изследвания и лечение, в т. ч:

1.3.1. при необходимост – обсъждане от личния лекар на състоянието на пациента с лекаря от лечебно заведение за специализирана извънболнична помощ, осъществил консултацията.

2. Консултация от разстояние съобразно възможностите за комуникация:

2.1. във връзка с вече обсъждан медицински проблем;

2.2. във връзка с нов медицински проблем.

3. Насочване за хоспитализация:

3.1. Дейности по осигуряване на хоспитализацията:

3.1.1. подготовка на необходимата документация;

3.1.2. насочване на пациента за хоспитализация.

4. Прием на пациент след дехоспитализация:

4.1. запознаване с епикризата и определения следболничен режим/медико-социален план;

4.2. преглед;

4.3. при необходимост обсъждане от личния лекар на състоянието с лекар от лечебното заведение за болнична помощ, извършило хоспитализацията.

VIII. Дейност по медицинска експертиза

1. Изготвяне на медицинско свидетелство за встъпване в брак.

2. Изготвяне на медицинско удостоверение за постъпване на работа на лица от 16- до 18-годишна възраст.

3. Медицинска експертиза на работоспособността в съответствие с Наредбата за медицинската експертиза и Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи:

3.1. издаване на първичен болничен лист;

3.2. издаване на вторичен болничен лист; 3.3. насочване за медицинска експертиза към

лекарска консултативна комисия (ЛКК);

3.4. подготвяне на документи и насочване за представяне пред териториална експертна лекарска комисия (ТЕЛК) (приложения № 4 и № 5).

4. издаване на медицинска бележка на дете/ученик при отсъствие поради заболяване от детско/учебно заведение.

IX. Осигуряване на достъп до медицинска помощ на задължително здравноосигурените лица извън обявения работен график на практиката

1. Общопрактикуващият лекар предприема мерки за осигуряване на достъп до медицинска помощ извън обявения си работен график на задължително здравноосигурените лица по един от следните начини:

1.1. Чрез дежурен кабинет на груповата практика за първична извънболнична помощ, в която е съучредител;

1.2. Чрез дежурен кабинет, организиран на функционален принцип на базата на сключен договор по чл. 95, ал. 1, т. 1 от Закона за лечебните заведения с други лечебни заведения за първична извънболнична медицинска помощ и утвърден от лечебните заведения график за осигуряване на дейността на кабинета.

1.3. По договор с най-близко разположеното:

1.3.1. лечебно заведение за болнична помощ, което е разкрило дежурен кабинет;

1.3.2. лечебно заведение по чл. 8, ал. 1, т. 1, буква "б" и/или по т. 2, букви "б", "в" или "г" от Закона за лечебните заведения, което е разкрило дежурен кабинет;

1.3.3. лечебно заведение по чл. 10, т. 1 от Закона за лечебните заведения с разкрити филиали за спешна медицинска помощ;

1.4. индивидуално чрез 24-часово осигуряване на консултации по телефона, осъществяване на необходимите дейности в амбулаторията или в дома на пациента по преценка на общопрактикуващия лекар.

2. Лечебните заведения, с които общопрактикуващият лекар може да сключи договор по т. 1.3.1 и 1.3.2, както и съответният обслужващ филиал по т. 1.3.3 трябва да се намират на отстояние не повече от 35 км от месторазположението на практиката на общопрактикуващия лекар (относимо за всеки един от адресите на практиката едновременно).

3. Дежурните кабинети извършват само диагностично-лечебните дейности по т. VI, с изключение на маркираните със знака "*".

4. С договорите по т. 1.3 могат да бъдат възлагани само дейности, които могат да бъдат извършвани от дежурни кабинети.